

KEMENTERIAN PENDIDIKAN MALAYSIA

KURIKULUM STANDARD SEKOLAH MENENGAH

Geografi

Dokumen Standard Kurikulum dan Pentaksiran

Tingkatan 2

KEMENTERIAN PENDIDIKAN MALAYSIA

KURIKULUM STANDARD SEKOLAH MENENGAH

Geografi

Dokumen Standard Kurikulum dan Pentaksiran

Tingkatan 2

Bahagian Pembangunan Kurikulum

Terbitan 2016

© Kementerian Pendidikan Malaysia

Hak Cipta Terpelihara. Tidak dibenarkan mengeluarkan mana-mana bahagian artikel, ilustrasi dan isi kandungan buku ini dalam apa jua bentuk dan dengan cara apa jua sama ada secara elektronik, fotokopi, mekanik, rakaman atau cara lain sebelum mendapat kebenaran bertulis daripada Pengarah, Bahagian Pembangunan Kurikulum, Kementerian Pendidikan Malaysia, Aras 4-8, Blok E9, Parcel E, Kompleks Pentadbiran Kerajaan Persekutuan, 62604 Putrajaya.

KANDUNGAN

Rukun Negara.....	v
Falsafah Pendidikan Kebangsaan.....	vi
Definisi Kurikulum Kebangsaan	vii
Kata Pengantar	ix
Pendahuluan.....	1
Matlamat	2
Objektif	2
Kerangka Kurikulum Standard Sekolah Menengah.....	3
Fokus	4
Kemahiran Abad Ke-21	8
Kemahiran Berfikir Aras Tinggi.....	10
Strategi Pengajaran dan Pembelajaran	12
Elemen Merentas Kurikulum	15
Pentaksiran Sekolah.....	18
Organisasi Kandungan	20
Kemahiran Geografi.....	22
Geografi Fizikal.....	24

Geografi Manusia.....	26
Geografi Kawasan.....	28
Isu dan Pengurusan Alam Sekitar.....	30
Panduan Kerja Lapangan.....	33
Panel Penggubal.....	46

RUKUN NEGARA

BAHAWASANYA Negara kita Malaysia mendukung cita-cita hendak:
Mencapai perpaduan yang lebih erat dalam kalangan seluruh masyarakatnya;
Memelihara satu cara hidup demokratik;
Mencipta satu masyarakat yang adil di mana kemakmuran negara
akan dapat dinikmati bersama secara adil dan saksama;
Menjamin satu cara yang liberal terhadap tradisi-tradisi
kebudayaannya yang kaya dan berbagai corak;
Membina satu masyarakat progresif yang akan menggunakan
sains dan teknologi moden;

MAKA KAMI, rakyat Malaysia, berikrar akan menumpukan seluruh tenaga dan usaha kami untuk mencapai cita-cita tersebut berdasarkan prinsip-prinsip yang berikut:

**KEPERCAYAAN KEPADA TUHAN
KESETIAAN KEPADA RAJA DAN NEGARA
KELUHURAN PERLEMBAGAAN
KEDAULATAN UNDANG-UNDANG
KESOPANAN DAN KESUSILAAN**

FALSAFAH PENDIDIKAN KEBANGSAAN

“Pendidikan di Malaysia adalah suatu usaha berterusan ke arah memperkembangkan lagi potensi individu secara menyeluruh dan bersepadu untuk mewujudkan insan yang seimbang dan harmonis dari segi intelek, rohani, emosi dan jasmani berdasarkan kepercayaan dan kepatuhan kepada Tuhan. Usaha ini adalah bertujuan untuk melahirkan warganegara Malaysia yang berilmu pengetahuan, berketerampilan, berakhlak mulia, bertanggungjawab dan berkeupayaan mencapai kesejahteraan diri serta memberi sumbangan terhadap keharmonian dan kemakmuran keluarga, masyarakat dan negara.”

Sumber: Akta Pendidikan 1996 (Akta 550)

DEFINISI KURIKULUM KEBANGSAAN

3. Kurikulum Kebangsaan

(1) Kurikulum Kebangsaan ialah suatu program pendidikan yang termasuk kurikulum dan kegiatan kokurikulum yang merangkumi semua pengetahuan, kemahiran, norma, nilai, unsur kebudayaan dan kepercayaan untuk membantu perkembangan seseorang murid dengan sepenuhnya dari segi jasmani, rohani, mental dan emosi serta untuk menanam dan mempertingkatkan nilai moral yang diingini dan untuk menyampaikan pengetahuan.

Sumber:Peraturan-Peraturan Pendidikan (Kurikulum Kebangsaan) 1997
[PU(A)531/97]

KATA PENGANTAR

Kurikulum Standard Sekolah Menengah (KSSM) yang dilaksanakan secara berperingkat mulai tahun 2017 akan menggantikan Kurikulum Bersepadu Sekolah Menengah (KBSM) yang mula dilaksanakan pada tahun 1989. KSSM digubal bagi memenuhi keperluan dasar baharu di bawah Pelan Pembangunan Pendidikan Malaysia (PPPM) 2013-2025 agar kualiti kurikulum yang dilaksanakan di sekolah menengah setanding dengan standard antarabangsa. Kurikulum berasaskan standard yang menjadi amalan antarabangsa telah dijemakan dalam KSSM menerusi penggubalan Dokumen Standard Kurikulum dan Pentaksiran (DSKP) untuk semua mata pelajaran yang mengandungi Standard Kandungan, Standard Pembelajaran dan Standard Prestasi.

Usaha memasukkan standard pentaksiran dalam dokumen kurikulum telah mengubah landskap sejarah sejak Kurikulum Kebangsaan dilaksanakan di bawah Sistem Pendidikan Kebangsaan. Menerusinya murid dapat ditaksir secara berterusan untuk mengenal pasti tahap penguasaannya dalam sesuatu mata pelajaran, serta membolehkan guru membuat tindakan susulan bagi mempertingkatkan pencapaian murid.

DSKP yang dihasilkan juga telah menyepadukan enam tunjang Kerangka KSSM, mengintegrasikan pengetahuan, kemahiran dan nilai, serta memasukkan secara eksplisit Kemahiran Abad Ke-21 dan Kemahiran Berfikir Aras Tinggi (KBAT). Penyepaduan tersebut dilakukan untuk melahirkan insan seimbang dan harmonis dari segi intelek, rohani, emosi dan jasmani sebagaimana tuntutan Falsafah Pendidikan Kebangsaan.

Bagi menjayakan pelaksanaan KSSM, pengajaran dan pembelajaran guru perlu memberi penekanan kepada KBAT dengan memberi fokus kepada pendekatan Pembelajaran Berasaskan Inkuiri dan Pembelajaran Berasaskan Projek, supaya murid dapat menguasai kemahiran yang diperlukan dalam abad ke-21.

Kementerian Pendidikan Malaysia merakamkan setinggi-tinggi penghargaan dan ucapan terima kasih kepada semua pihak yang terlibat dalam penggubalan KSSM. Semoga pelaksanaan KSSM akan mencapai hasrat dan matlamat Sistem Pendidikan Kebangsaan.

Dr. SARIAH BINTI ABD. JALIL
Pengarah
Bahagian Pembangunan Kurikulum

PENDAHULUAN

Geografi merupakan disiplin ilmu yang mengkaji tentang organisasi ruang dan persekitaran yang melibatkan saling kaitan dan interaksi antara manusia dengan manusia, manusia dengan alam sekitar dan antara komponen alam sekitar di peringkat tempatan dan global. Seseorang itu boleh memahami bentuk fizikal dan budaya setiap tempat dan perkaitannya dengan unsur alam sekitar di permukaan bumi melalui ilmu geografi.

Kandungan kurikulum Geografi bertujuan untuk melengkapkan murid dengan pengetahuan geografi, penguasaan kemahiran geografi dan pemupukan nilai bagi melahirkan warganegara yang berdaya saing, berwawasan serta berkebolehan menguruskan alam dan sumber negara secara bertanggungjawab. Kandungan kurikulum Geografi juga dapat meningkatkan kefahaman murid tentang alam sekitar fizikal dan manusia, memupuk semangat patriotisme serta peka terhadap fenomena alam setempat dan global. Kandungan kurikulum Geografi ini dapat dipelajari melalui Kemahiran Geografi, Geografi Fizikal, Geografi Manusia, Geografi Kawasan serta Isu dan Pengurusan Alam Sekitar.

Strategi pengajaran dan pembelajaran (PdP) dalam kurikulum Geografi menekankan kepada pendekatan berpusatkan murid. Pendekatan berpusatkan murid menjadikan mata pelajaran ini lebih menyeronokkan terutamanya apabila murid diberi peluang untuk mengemukakan pendapat tentang sesuatu isu atau tajuk yang dipelajari berkaitan geografi. Guru hendaklah merancang strategi PdP yang boleh menarik minat murid.

Pentaksiran dalam mata pelajaran Geografi menjadi sebahagian daripada proses pengajaran dan diharapkan dapat memperbaiki proses pembelajaran murid. Penilaian tahap kefahaman dan penguasaan murid dalam pembelajaran Geografi perlu dilaksanakan secara berterusan bagi memastikan objektif kurikulum Geografi dapat dicapai.

DSKP bagi Geografi merupakan dokumen wajib yang mesti dirujuk oleh guru semasa merancang dan mentaksir PdP. Guru hendaklah memastikan PdP mencapai standard kurikulum yang ditetapkan dalam DSKP.

MATLAMAT

KSSM Geografi bermatlamat untuk melahirkan insan bermaklumat geografi yang berupaya berinteraksi dengan persekitaran secara berhemah ke arah kelestarian alam dan kesejahteraan hidup.

OBJEKTIF

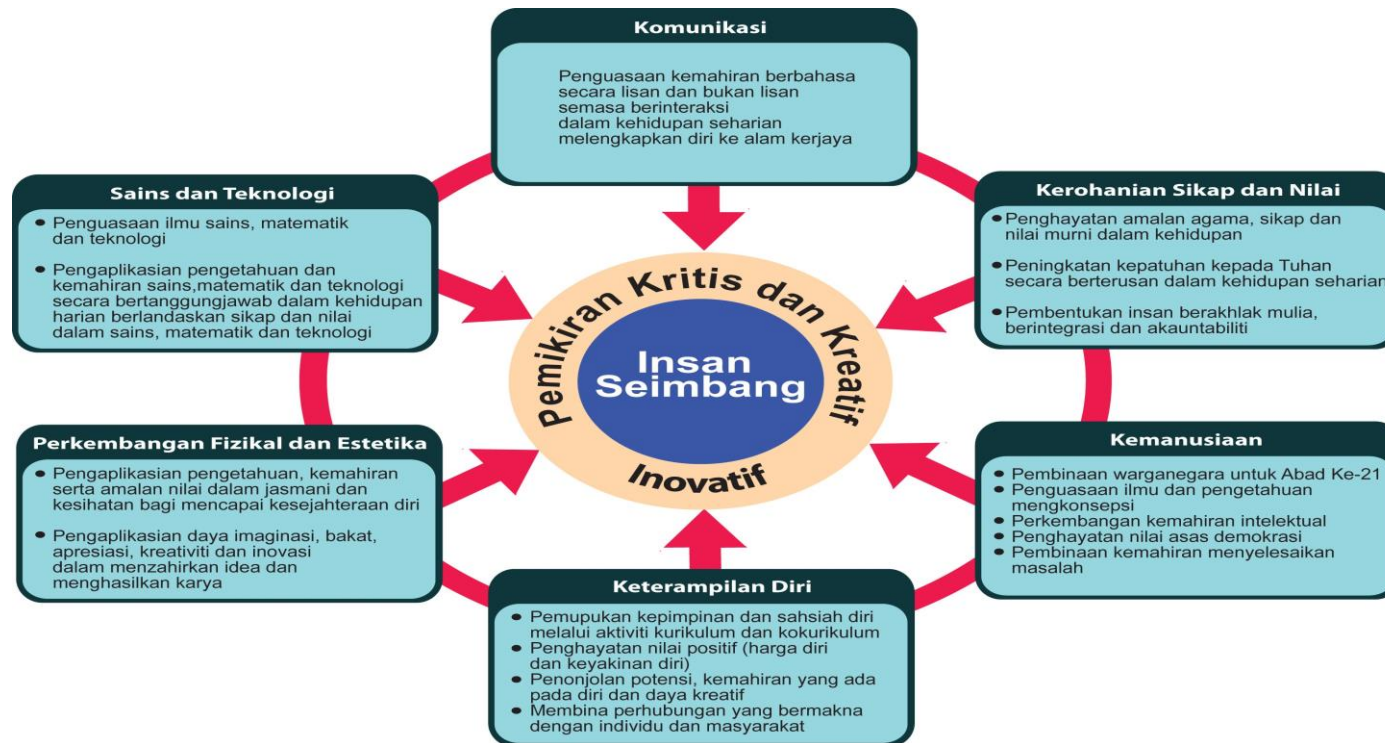
KSSM Geografi bertujuan membolehkan murid mencapai objektif berikut:

1. Menerangkan ciri-ciri geografi negara Malaysia yang unik dan istimewa.
2. Mengenal pasti ciri fizikal, manusia dan fenomena alam di Asia Tenggara, Asia dan dunia.
3. Membincangkan kesan kegiatan manusia ke atas alam sekitar.
4. Menghubungkan pengetahuan dan kemahiran berkaitan ilmu geografi.
5. Merumus data dan maklumat geografi berbentuk kuantitatif dan kualitatif.
6. Menggunakan kemahiran geografi dalam kehidupan;
7. Menjelaskan amalan sikap menghargai kualiti alam sekitar setempat, wilayah dan global.
8. Menggabungkan ilmu geografi dalam mengurus sumber dan alam sekitar secara bijaksana dan bertanggungjawab.

KERANGKA KURIKULUM STANDARD SEKOLAH MENENGAH

KSSM dibina berasaskan enam tunjang iaitu Komunikasi; Kerohanian, Sikap dan Nilai; Kemanusiaan; Keterampilan Diri; Perkembangan Fizikal dan Estetika; serta Sains dan Teknologi. Enam tunjang tersebut merupakan domain utama yang menyokong antara satu sama lain dan disepadukan dengan pemikiran kritis, kreatif dan inovatif.

Kesepaduan ini bertujuan membangunkan modal insan yang menghayati nilai-nilai murni berteraskan keagamaan, berpengetahuan, berketerampilan, berpemikiran kritis dan kreatif serta inovatif sebagaimana yang digambarkan dalam Rajah 1. Kurikulum Geografi digubal berdasarkan enam tunjang Kerangka KSSM.

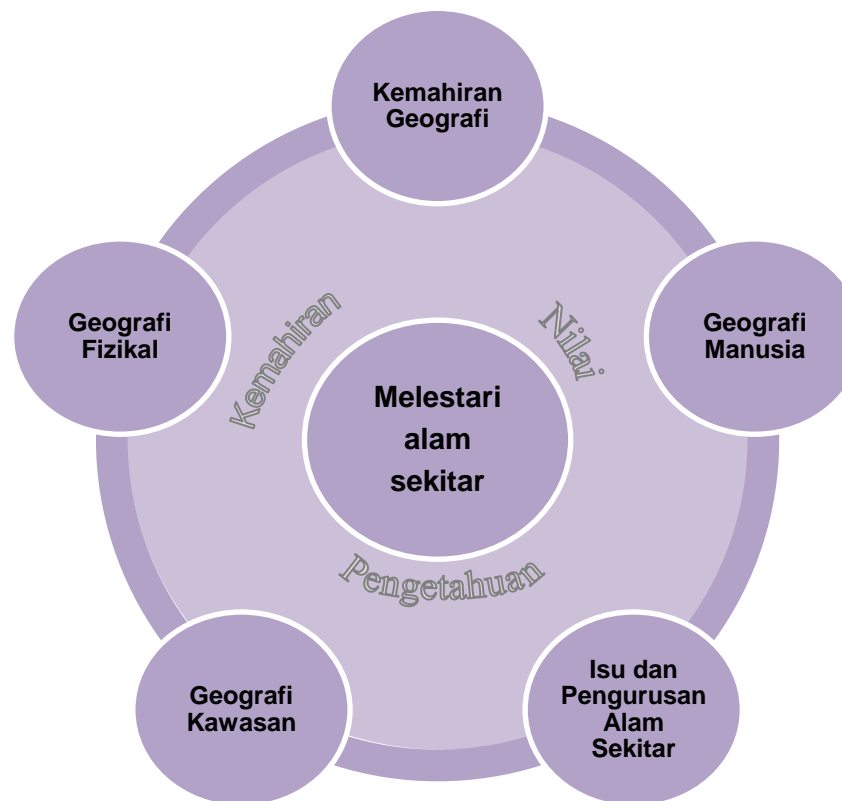

Rajah 1: Kerangka KSSM

FOKUS

KSSM Geografi peringkat menengah rendah memberi fokus kepada penguasaan ilmu tentang bentuk dan ciri ruang serta persekitaran untuk melahirkan murid yang bersikap positif terhadap kelestarian alam sekitar.

Hasrat ini dapat dicapai dengan mempelajari lima bahagian dalam kandungan kurikulum Geografi peringkat menengah rendah iaitu Kemahiran Geografi, Geografi Fizikal, Geografi Manusia, Geografi Kawasan serta Isu dan Pengurusan Alam Sekitar seperti Rajah 2.

Rajah 2: Fokus Kurikulum Geografi

Kemahiran Geografi

Kemahiran Geografi merangkumi kemahiran memerhati, mengukur, merekod, menyampaikan maklumat, membina jadual dan graf, melakar peta serta mentafsir jadual, graf dan peta. Kemahiran ini dipelajari melalui tajuk arah, kedudukan, peta, skala dan jarak, jadual, graf dan carta pai. Tajuk-tajuk dalam Kemahiran Geografi membolehkan murid mengkaji dan menghubungkaitkannya dalam organisasi ruang. Kemahiran Geografi memberi tumpuan kepada pemerolehan kemahiran menggunakan kompas, alat ukur, atlas dan glob.

Geografi Fizikal

Geografi Fizikal membincangkan tentang keadaan fizikal bumi berdasarkan tema Bentuk Muka Bumi dan Saliran, Cuaca dan Iklim serta Tumbuh-Tumbuhan Semula Jadi dan Hidupan Liar. Geografi Fizikal membolehkan murid mengetahui tentang ciri-ciri serta proses asas pembentukan permukaan dan lapisan bumi, kejadian sesuatu fenomena dan melihat sejauh mana alam sekitar fizikal bumi dipengaruhi oleh kegiatan manusia dan sebaliknya.

Geografi Manusia

Geografi Manusia mengkaji tentang corak dan kedinamikan aktiviti manusia serta hubung kaitnya dengan alam sekitar fizikal. Geografi Manusia terdiri daripada tema Penduduk dan Petempatan, Pengangkutan dan Telekomunikasi serta Sumber Semula Jadi dan Kegiatan Ekonomi.

Geografi Kawasan

Geografi Kawasan merupakan cabang geografi yang mempelajari tentang kawasan-kawasan di dunia yang mempunyai keunikan dari segi alam sekitar fizikal dan manusia. Geografi Kawasan memberi fokus kepada negara tertentu di rantau Asia Tenggara, Asia dan dunia sebagai rujukan kes.

Isu dan Pengurusan Alam Sekitar

Isu dan Pengurusan Alam Sekitar dalam kurikulum Geografi membincangkan tajuk berkaitan Sumber Air, Sisa Domestik, Pemanasan Global, Teknologi Hijau, Sumber Hutan serta Kitar Semula. Isu dan Pengurusan Alam Sekitar dapat melahirkan murid yang mencintai dan menghargai alam sekitar.

Kandungan kurikulum Geografi bukan sahaja dibina berdasarkan ilmu pengetahuan semata-mata tetapi mengambil kira penguasaan kemahiran dan penerapan nilai. Penguasaan kemahiran dapat melahirkan murid yang kreatif dan inovatif, berdaya saing dan berketerampilan. Kemahiran yang diberi fokus dalam kurikulum Geografi adalah seperti berikut:

Kemahiran Kerja Lapangan

Kemahiran melaksanakan kerja lapangan merupakan pendekatan PdP yang dijalankan di luar bilik darjah. Kerja lapangan memberi peluang kepada murid untuk mengaplikasi kemahiran geografi secara bersepadu untuk lebih memahami interaksi antara manusia dengan alam sekitar. Kerja lapangan dapat memberi pengukuhan terhadap ilmu yang telah dipelajari dan difahami di dalam bilik darjah dengan keadaan dunia yang sebenar. Kerja lapangan mesti dilaksanakan sekali dalam setiap tingkatan. Tempoh pelaksanaannya ialah 6 jam daripada waktu yang diperuntukkan bagi PdP mata pelajaran Geografi. Kerja lapangan ini wajib dilaksanakan oleh setiap murid.

Pelaksanaan kerja lapangan boleh dibahagikan kepada tiga peringkat iaitu peringkat persediaan, pengumpulan maklumat

dan pelaporan. Peringkat persediaan melibatkan prosedur, penentuan kawasan, taklimat dan penyediaan peralatan kajian. Peringkat pengumpulan maklumat melibatkan aktiviti seperti mencerap, memerhati, menemu bual dan soal selidik. Pelaporan kerja lapangan perlu dihasilkan dalam bentuk penulisan. Panduan Kerja Lapangan disediakan untuk membantu guru membimbing murid melaksanakan kerja lapangan (sila rujuk muka surat 33).

Kemahiran Kajian Masa Depan

Kemahiran mengkaji masa depan membolehkan murid menyedari tentang isu atau fenomena alam yang berlaku pada masa lampau, masa kini dan jangkaan isu atau fenomena alam masa depan. Kemahiran ini membantu murid membuat ramalan, menjangka akibat dan bersedia menyesuaikan diri serta merancang langkah pencegahan terhadap perubahan yang mungkin berlaku.

Kemahiran Sosial

Kemahiran sosial membolehkan murid berkomunikasi dan berinteraksi secara berkesan dengan orang lain dalam situasi yang boleh diterima oleh masyarakat. Kemahiran ini juga merupakan nilai tambah yang boleh meningkatkan kebolehpasaran murid di samping dapat menyumbang ke arah

keberhasilan dalam semua aspek yang diceburi. Kemahiran sosial dapat diterapkan dalam mata pelajaran Geografi melalui temu bual untuk mendapatkan data dan maklumat semasa menjalankan kerja lapangan.

Kemahiran Berkomunikasi

Kemahiran berkomunikasi membolehkan murid memberi pandangan, idea dan maklumat dengan yakin dan kreatif secara lisan dan bertulis. Murid boleh menyampaikan dan mempersembahkan maklumat tentang isu atau tajuk yang dipelajari dalam mata pelajaran Geografi.

Penerapan nilai-nilai murni serta unsur-unsur patriotisme diberi penekanan dalam kurikulum Geografi. Nilai murni seperti amanah, bertanggungjawab, bersyukur, rasa bangga serta semangat patriotik boleh dipupuk dalam mata pelajaran Geografi mengikut kesesuaian tajuk. Pemupukan nilai-nilai murni serta unsur-unsur patriotisme ini diharap melahirkan murid yang dapat melestarikan alam sekitar pada masa hadapan.

KEMAHIRAN ABAD KE-21

Satu daripada hasrat KSSM adalah untuk melahirkan murid yang mempunyai Kemahiran Abad Ke-21 dengan memberi fokus kepada kemahiran berfikir serta kemahiran hidup dan kerjaya yang berteraskan amalan nilai murni. Kemahiran Abad Ke-21 bermatlamat untuk melahirkan murid yang berupaya bersaing di peringkat global. Penguasaan Standard Kandungan (SK) dan Standard Pembelajaran (SP) dalam kurikulum Geografi menyumbang kepada pemerolehan Kemahiran Abad Ke-21 dalam kalangan murid.

Penggubalan KSSM Geografi mengambil kira penyediaan murid untuk menghadapi cabaran kehidupan abad ke-21 yang semakin mencabar dalam persekitaran kerja masa kini. Kurikulum Geografi memberi penekanan kepada pembentukan individu berperwatakan mulia yang mampu membuat keputusan dan tindakan dengan bertanggungjawab. Dengan memiliki Kemahiran Abad Ke-21, murid akan lebih berdaya saing dan mampu menghadapi cabaran pada masa hadapan. Sehubungan dengan itu, bagi memastikan murid bersedia menghadapi cabaran ini, mereka hendaklah memiliki ciri-ciri profil seperti Jadual 1.

Jadual 1: Profil Murid

PROFIL MURID	PENERANGAN
Berdaya Tahan	Mereka mampu menghadapi dan mengatasi kesukaran, mengatasi cabaran dengan kebijaksanaan, keyakinan, toleransi dan empati.
Mahir Berkomunikasi	Mereka menyuarakan dan meluahkan fikiran, idea dan maklumat dengan yakin dan kreatif secara lisan dan bertulis, menggunakan pelbagai media dan teknologi.
Pemikir	Mereka berfikir secara kritikal, kreatif dan inovatif, mampu untuk menangani masalah yang kompleks dan membuat keputusan yang beretika. Mereka berfikir tentang pembelajaran dan diri mereka sebagai murid. Mereka menjana soalan dan bersifat terbuka kepada perspektif, nilai dan tradisi individu dan masyarakat lain. Mereka berkeyakinan dan kreatif dalam menangani bidang pembelajaran yang baharu.
Kerja Sepasukan	Mereka boleh bekerjasama secara berkesan dan harmoni dengan orang lain. Mereka menggalas tanggungjawab bersama serta menghormati dan menghargai sumbangan yang diberikan oleh setiap ahli pasukan. Mereka memperoleh kemahiran interpersonal

PROFIL MURID	PENERANGAN
	melalui aktiviti kolaboratif dan ini menjadikan mereka pemimpin dan ahli pasukan yang lebih baik.
Bersifat Ingin Tahu	Mereka membangunkan rasa ingin tahu semula jadi untuk meneroka strategi dan idea baharu. Mereka mempelajari kemahiran yang diperlukan untuk menjalankan inkuiri dan penyelidikan, serta menunjukkan sifat berdikari dalam pembelajaran. Mereka menikmati pengalaman pembelajaran sepanjang hayat secara berterusan.
Berprinsip	Mereka berintegriti dan jujur, kesamarataan, adil dan menghormati maruah individu, kumpulan dan komuniti. Mereka bertanggungjawab atas tindakan, akibat tindakan serta keputusan mereka.
Bermaklumat	Mereka mendapatkan pengetahuan dan membentuk pemahaman yang luas dan seimbang merentasi pelbagai disiplin pengetahuan. Mereka meneroka pengetahuan dengan cekap dan berkesan dalam konteks isu tempatan dan global. Mereka memahami isu-isu etika atau undang-undang berkaitan maklumat yang diperolehi.
Penyayang atau Prihatin	Mereka menunjukkan empati, belas kasihan dan rasa hormat terhadap

PROFIL MURID	PENERANGAN
	keperluan dan perasaan orang lain. Mereka komited untuk berkhidmat kepada masyarakat dan memastikan kelestarian alam sekitar.
Patriotik	Mereka mempamerkan kasih sayang, sokongan dan rasa hormat terhadap negara.

KEMAHIRAN BERFIKIR ARAS TINGGI

KBAT dinyatakan dalam kurikulum secara eksplisit supaya guru dapat menterjemahkan dalam PdP bagi merangsang pemikiran berstruktur dan berfokus dalam kalangan murid. Penerangan KBAT adalah berfokus kepada empat tahap pemikiran seperti Jadual 2.

Jadual 2: Tahap Pemikiran dalam KBAT

TAHAP PEMIKIRAN	PENERANGAN
Mengaplikasi	Menggunakan pengetahuan, kemahiran dan nilai dalam situasi berlainan untuk melaksanakan sesuatu perkara.
Menganalisis	Mencerakinkan maklumat kepada bahagian kecil untuk memahami dengan lebih mendalam serta hubung kait antara bahagian berkenaan.
Menilai	Membuat pertimbangan dan keputusan menggunakan pengetahuan, pengalaman, kemahiran dan nilai serta memberi justifikasi.
Mencipta	Menghasilkan idea atau produk atau kaedah yang kreatif dan inovatif.

KBAT ialah keupayaan untuk mengaplikasikan pengetahuan, kemahiran dan nilai dalam membuat penaakulan dan refleksi bagi menyelesaikan masalah, membuat keputusan, berinovasi dan berupaya mencipta sesuatu. KBAT merangkumi kemahiran berfikir kritis, kreatif dan menaakul serta strategi berfikir.

Kemahiran berfikir kritis adalah kebolehan untuk menilai sesuatu idea secara logik dan rasional untuk membuat pertimbangan yang wajar dengan menggunakan alasan dan bukti yang munasabah.

Kemahiran berfikir kreatif adalah kemampuan untuk menghasilkan atau mencipta sesuatu yang baharu dan bernilai dengan menggunakan daya imaginasi secara asli serta berfikir tidak mengikut kelaziman.

Kemahiran menaakul adalah keupayaan individu membuat pertimbangan dan penilaian secara logik dan rasional.

Strategi berfikir merupakan cara berfikir yang berstruktur dan berfokus untuk menyelesaikan masalah.

KBAT boleh diaplikasikan di dalam bilik darjah melalui aktiviti berbentuk menaakul, pembelajaran inkuiri, penyelesaian masalah dan kerja projek. Guru dan murid perlu menggunakan alat berfikir seperti peta pemikiran dan peta minda serta penyoalan aras tinggi untuk menggalakkan murid berfikir.

STRATEGI PENGAJARAN DAN PEMBELAJARAN

Strategi PdP mata pelajaran Geografi yang berkesan dapat mewujudkan situasi PdP yang menyeronokkan di dalam dan luar bilik darjah. Penggabungan kepelbagaian strategi PdP membolehkan murid memahami kandungan mata pelajaran Geografi. Terdapat pelbagai strategi PdP yang boleh dilaksanakan oleh guru untuk membantu murid menguasai kurikulum Geografi. Antara strategi PdP yang diberi penekanan adalah seperti berikut:

Berpusatkan Murid

Penggunaan pelbagai strategi PdP yang melibatkan murid secara aktif perlu untuk menjamin perkembangan potensi dan kebolehan murid. Kepelbagaian teknik dan kaedah PdP mata pelajaran Geografi seperti kerja berkumpulan, perbincangan, inkuiri, kerja luar dan penyelesaian masalah dapat memberi peluang kepada murid memahami apa yang dipelajari dengan lebih jelas dan mudah. Murid hendaklah dilibatkan secara aktif dalam proses pembelajaran bermula dari mencari maklumat, membina kefahaman hingga membuat refleksi pembelajaran.

Strategi PdP yang berpusatkan murid ini dapat memberi peluang kepada murid untuk melahirkan pendapat sendiri, membina sikap sentiasa mencari ilmu dan belajar sepanjang hayat. Guru pula hendaklah berperanan sebagai pemudah cara dalam proses PdP. Guru perlu menggunakan bahan bantu mengajar yang bersesuaian bagi mewujudkan suasana PdP yang menyeronokkan dan berkesan.

Pendekatan Bersepadu

Pendekatan bersepadu merupakan satu strategi yang penting untuk menjalin dan mengadunkan unsur-unsur ilmu, kemahiran, bahasa, nilai-nilai murni dan unsur-unsur patriotisme. Melalui pendekatan ini perkembangan kemahiran berfikir, kemahiran generik dan kemahiran belajar diberi penekanan. Pengetahuan dan kemahiran daripada mata pelajaran lain serta pengalaman hidup juga perlu dihubungkan dalam proses PdP mata pelajaran Geografi.

Pembelajaran Berasaskan Kerja Projek

Pembelajaran berasaskan kerja projek merupakan satu pendekatan PdP yang melibatkan murid mengkaji secara mendalam sesuatu isu, menyiasat isu tersebut dan

menghasilkan sesuatu produk. Produk pembelajaran berasaskan kerja projek boleh dalam bentuk laporan, persembahan atau hasil kerja tangan. Pengalaman pembelajaran murid dalam mata pelajaran Geografi tidak terhad di dalam bilik darjah sahaja tetapi melangkaui pengalaman di lapangan.

Salah satu pembelajaran berasaskan kerja projek dalam mata pelajaran Geografi yang mesti dilaksanakan oleh murid ialah kerja lapangan. Kerja lapangan membolehkan murid mengaplikasi konsep-konsep geografi yang dipelajari di dalam bilik darjah dengan situasi sebenar. Melalui pelaksanaan pembelajaran berasaskan kerja projek, murid bukan sahaja dapat mengaplikasi pengetahuan dan kemahiran mata pelajaran Geografi malah dapat memupuk semangat bekerjasama, yakin untuk memberi pendapat serta pandangan dan berupaya untuk menjadi seorang pemimpin.

Pembelajaran Berasaskan Inkuiri

Pembelajaran berasaskan inkuiri adalah proses pembelajaran secara konstruktif yang memerlukan murid berdikari untuk mencari maklumat berdasarkan sesuatu tajuk atau isu dalam mata pelajaran Geografi melalui penerokaan dan penyiasatan. Pembelajaran berasaskan inkuiri dapat meningkatkan rasa

ingin tahu murid dan memotivasikan mereka untuk membuat tugas sehingga mendapat jawapan. Murid akan terlibat secara aktif dalam proses pembelajaran manakala guru berperanan hanya sebagai pemudah cara.

Pembelajaran berasaskan inkuiri sangat digalakkan dalam proses PdP mata pelajaran Geografi. Antara kaedah dan teknik yang boleh digunakan termasuk aktiviti berkumpulan, pembelajaran luar bilik darjah, simulasi, kuiz, penyelesaian masalah, pameran, perbincangan dan kerja projek. Pengalaman pembelajaran seperti ini dapat memberi peluang kepada murid untuk meneroka sendiri dan membuat rumusan tentang sesuatu perkara yang dipelajari dalam mata pelajaran Geografi.

Pembelajaran Secara Koperatif

Pembelajaran secara koperatif memerlukan murid daripada pelbagai kebolehan bekerjasama dalam kumpulan untuk mencapai matlamat yang sama. Pembelajaran secara koperatif menggalakkan murid berinteraksi secara aktif dan positif dalam kumpulan serta membolehkan perkongsian idea dapat dilaksanakan secara bersama-sama. Dalam mata pelajaran Geografi, guru boleh menggalakkan murid bekerjasama melalui perbincangan, pencarian maklumat,

mengolah dapatan dan mempersembahkan idea secara berkumpulan berdasarkan tugas yang diberi.

Pengajaran Tematik

Kaedah pengajaran tematik merupakan suatu kaedah pengajaran yang menggunakan tema untuk perbincangan. Semasa PdP mata pelajaran Geografi, tema yang berkaitan boleh dibahagikan kepada tajuk atau subtajuk untuk dibincangkan oleh murid dalam kumpulan masing-masing.

Pendekatan serta strategi PdP yang lain seperti pembelajaran masteri, pembelajaran secara kontekstual, pembelajaran konstruktivisme dan sebagainya boleh juga dilaksanakan mengikut keperluan dan kesesuaian.

ELEMEN MERENTAS KURIKULUM

Elemen Merentas Kurikulum (EMK) ialah unsur nilai tambah yang diterapkan dalam proses PdP selain yang ditetapkan dalam SK. Elemen-elemen ini diterapkan bertujuan mengukuhkan kemahiran dan keterampilan modal insan yang dihasratkan serta dapat menangani cabaran semasa dan masa hadapan. Elemen-elemen dalam EMK adalah seperti berikut:

1. Bahasa

- Penggunaan bahasa pengantar yang betul perlu dititikberatkan dalam semua mata pelajaran.
- Semasa PdP bagi setiap mata pelajaran, aspek sebutan, struktur ayat, tatabahasa, istilah dan laras bahasa perlu diberi penekanan bagi membantu murid menyusun idea dan berkomunikasi secara berkesan.

2. Kelestarian Alam Sekitar

- Kesedaran mencintai dan menyayangi alam sekitar dalam jiwa murid perlu dipupuk melalui PdP semua mata pelajaran.

- Pengetahuan dan kesedaran terhadap kepentingan alam sekitar dapat membentuk etika murid untuk menghargai alam.

3. Nilai Murni

- Nilai murni diberi penekanan dalam semua mata pelajaran supaya murid sedar akan kepentingan dan mengamalkannya.
- Nilai murni merangkumi aspek kerohanian, kemanusiaan dan kewarganegaraan yang menjadi amalan dalam kehidupan harian.

4. Sains dan Teknologi

- Menambahkan minat terhadap sains dan teknologi dapat meningkatkan literasi sains serta teknologi dalam kalangan murid.
- Penggunaan teknologi dalam pengajaran dapat membantu serta menyumbang kepada pembelajaran yang lebih cekap dan berkesan.
- Pengintegrasian sains dan teknologi dalam PdP merangkumi empat perkara iaitu:

- (i) Pengetahuan sains dan teknologi (fakta, prinsip, konsep yang berkaitan dengan sains dan teknologi);
- (ii) Kemahiran saintifik (proses pemikiran dan kemahiran manipulatif tertentu);
- (iii) Sikap saintifik (seperti ketepatan, kejujuran, keselamatan); dan
- (iv) Penggunaan teknologi dalam aktiviti PdP.

5. Patriotisme

- Semangat patriotik dapat dipupuk melalui semua mata pelajaran, aktiviti kokurikulum dan khidmat masyarakat.
- Semangat patriotik dapat melahirkan murid yang mempunyai semangat cinta akan negara dan berbangga sebagai rakyat Malaysia.

6. Kreativiti dan Inovasi

- Kreativiti adalah kebolehan menggunakan imaginasi untuk mengumpul, mencerna dan menjana idea atau mencipta sesuatu yang baharu atau asli melalui ilham atau gabungan idea yang ada.
- Inovasi merupakan pengaplikasian kreativiti melalui ubah suaian, membaiki dan mempraktikkan idea.

- Kreativiti dan inovasi saling bergandingan dan perlu untuk memastikan pembangunan modal insan yang mampu menghadapi cabaran abad ke-21.
- Elemen kreativiti dan inovasi perlu diintegrasikan dalam PdP.

7. Keusahawanan

- Penerapan elemen keusahawanan bertujuan membentuk ciri-ciri dan amalan keusahawanan sehingga menjadi satu budaya dalam kalangan murid.
- Ciri keusahawanan boleh diterapkan dalam PdP melalui aktiviti yang mampu memupuk sikap seperti rajin, jujur, amanah dan bertanggungjawab serta membangunkan minda kreatif dan inovatif untuk memacu idea ke pasaran.

8. Teknologi Maklumat dan Komunikasi

- Penerapan elemen Teknologi Maklumat dan Komunikasi (TMK) dalam PdP memastikan murid dapat mengaplikasi dan mengukuhkan pengetahuan dan kemahiran asas TMK yang dipelajari.
- Pengaplikasian TMK bukan sahaja mendorong murid menjadi kreatif malah menjadikan PdP lebih menarik

dan menyeronokkan serta meningkatkan kualiti pembelajaran.

- TMK diintegrasikan mengikut kesesuaian topik yang hendak diajar dan sebagai pengupaya bagi meningkatkan lagi kefahaman murid terhadap kandungan mata pelajaran.

9. Kelestarian Global

- Elemen Kelestarian Global bermatlamat melahirkan murid berdaya fikir lestari yang bersikap responsif terhadap persekitaran dalam kehidupan harian dengan mengaplikasi pengetahuan, kemahiran dan nilai yang diperoleh melalui elemen Penggunaan dan Pengeluaran Lestari, Kewarganegaraan Global dan Perpaduan.
- Elemen Kelestarian Global penting dalam menyediakan murid bagi menghadapi cabaran dan isu semasa di peringkat tempatan, negara dan global.
- Elemen ini diajar secara langsung dan secara sisipan dalam mata pelajaran yang berkaitan.

10. Pendidikan Kewangan

- Penerapan elemen Pendidikan Kewangan bertujuan membentuk generasi masa hadapan yang

berkeupayaan membuat keputusan kewangan yang bijak, mengamalkan pengurusan kewangan yang beretika serta berkemahiran menguruskan hal ehwal kewangan secara bertanggungjawab.

- Elemen Pendidikan Kewangan boleh diterapkan dalam PdP secara langsung ataupun secara sisipan. Penerapan secara langsung adalah melalui tajuk-tajuk seperti Wang yang mengandungi elemen kewangan secara eksplisit seperti pengiraan faedah mudah dan faedah kompaun. Penerapan secara sisipan pula diintegrasikan melalui tajuk-tajuk lain merentas kurikulum. Pendedahan kepada pengurusan kewangan dalam kehidupan sebenar adalah penting bagi menyediakan murid dengan pengetahuan, kemahiran dan nilai yang dapat diaplikasikan secara berkesan dan bermakna.

PENTAKSIRAN SEKOLAH

Pentaksiran Sekolah (PS) adalah sebahagian daripada pendekatan pentaksiran yang merupakan satu proses mendapatkan maklumat tentang perkembangan murid yang dirancang, dilaksana dan dilapor oleh guru yang berkenaan. Proses ini berlaku berterusan sama ada secara formal atau tidak formal supaya guru dapat menentukan tahap penguasaan sebenar murid. PS perlu dilaksanakan secara holistik berdasarkan prinsip inklusif, autentik dan setempat (*localised*). Maklumat yang diperoleh dari PS akan digunakan oleh pentadbir, guru, ibu bapa dan murid dalam merancang tindakan susulan ke arah peningkatan perkembangan pembelajaran murid.

PS boleh dilaksanakan oleh guru secara formatif dan sumatif. Pentaksiran secara formatif dilaksanakan seiring dengan proses PdP manakala pentaksiran secara sumatif dilaksanakan pada akhir suatu unit pembelajaran, penggal, semester atau tahun. Dalam melaksanakan PS, guru perlu merancang, membina item, mentadbir, memeriksa, merekod dan melapor tahap penguasaan murid dalam mata pelajaran yang diajar berdasarkan DSKP.

Guru boleh mentadbir dan menjalankan pentaksiran formatif sebelum, semasa dan selepas PdP. Melalui pentaksiran formatif, guru hendaklah merancang PdP berdasarkan kelompok SK dan SP. SK dan SP yang telah dipelajari boleh dinilai melalui kaedah pemerhatian, lisan dan penulisan. Kaedah-kaedah tersebut saling melengkapi antara satu sama lain bagi mendapatkan maklumat berkaitan kebolehan, perkembangan dan kemajuan murid dalam setiap SK dan SP yang telah dipelajari.

Guru boleh menentukan tahap penguasaan murid dengan merujuk kepada Standard Prestasi (SPi) yang disediakan bagi setiap kelompok. Perekodan tahap penguasaan murid hanya boleh dibuat setelah PdP bagi setiap kelompok SK dan SP selesai dilaksanakan. Bagi menentukan tahap penguasaan murid dalam mata pelajaran Geografi secara keseluruhan, guru boleh merujuk kepada pernyataan umum tahap penguasaan mata pelajaran Geografi sebagai panduan seperti Jadual 3. Guru boleh menentukan tahap penguasaan murid melalui pemerhatian terhadap perubahan tingkah laku dan respons serta pemeriksaan hasil kerja murid sama ada sebelum, semasa atau selepas PdP. Guru boleh membuat pertimbangan profesional untuk menentukan tahap

penguasaan keseluruhan murid berdasarkan pengalaman bersama-sama murid, kebijaksanaan guru serta melalui perbincangan rakan sejawat.

Manakala melalui pentaksiran sumatif, guru boleh membina item pentaksiran berdasarkan SK dan SP yang telah ditentukan. Instrumen pentaksiran sumatif boleh dibina sama ada dalam bentuk soalan objektif atau subjektif. Guru perlu merekod tahap penguasaan murid untuk mengetahui perkembangan dan pencapaian mereka dalam mata pelajaran Geografi. Pelaporan perlu dilaksanakan oleh guru untuk membolehkan murid, pihak sekolah dan ibu bapa mengambil tindakan susulan yang sewajarnya.

Jadual 3 : Pernyataan Tahap Penguasaan Mata Pelajaran Geografi

TAHAP PENGUASAAN	TAFSIRAN
1	Mengetahui perkara asas tentang pengetahuan dan kemahiran geografi yang dipelajari serta bersikap positif terhadap alam sekitar.
2	Memahami perkara asas tentang pengetahuan dan kemahiran geografi yang dipelajari serta bersikap positif terhadap alam sekitar.

TAHAP PENGUASAAN	TAFSIRAN
3	Menggunakan pengetahuan dan kemahiran geografi yang dipelajari pada suatu situasi serta bersikap positif terhadap alam sekitar.
4	Menguasai pengetahuan dan kemahiran geografi yang dipelajari pada suatu situasi secara sistematik serta bersikap positif terhadap alam sekitar.
5	Membuat penilaian tentang pengetahuan dan kemahiran geografi yang dipelajari pada situasi baharu mengikut prosedur, sistematik, tekal dan bersikap positif terhadap alam sekitar.
6	Menghasilkan idea yang kreatif, inovatif dan boleh dicontohi serta bersikap positif terhadap alam sekitar berdasarkan pengetahuan dan kemahiran geografi yang dipelajari untuk digunakan pada situasi baharu.

Bagi menentukan tahap penguasaan murid dalam kerja lapangan, guru hendaklah merujuk kepada pernyataan tahap penguasaan kerja lapangan yang disediakan dalam Panduan Kerja Lapangan (sila rujuk muka surat 39).

ORGANISASI KANDUNGAN

Organisasi kandungan dalam DSKP merupakan maklumat terperinci tentang tajuk-tajuk yang akan dipelajari dan dinyatakan dalam SK, SP dan SPi seperti Jadual 4.

Jadual 4: Organisasi Kandungan

STANDARD KANDUNGAN	STANDARD PEMBELAJARAN	STANDARD PRESTASI
<p>Penyataan spesifik tentang perkara yang murid patut ketahui dan boleh lakukan dalam suatu tempoh persekolahan merangkumi aspek pengetahuan, kemahiran dan nilai.</p>	<p>Suatu penetapan kriteria atau indikator kualiti pembelajaran dan pencapaian yang boleh diukur bagi setiap standard kandungan.</p>	<p>Suatu set kriteria umum yang menunjukkan tahap-tahap prestasi yang perlu murid pamerkan sebagai tanda bahawa sesuatu perkara itu telah dikuasai murid (<i>indicator of success</i>).</p>

Lajur SK mengandungi tajuk yang berkaitan dengan Kemahiran Geografi, Geografi Fizikal, Geografi Manusia, Geografi Kawasan serta Isu dan Pengurusan Alam Sekitar. Berikut adalah tajuk yang terdapat dalam SK kurikulum Geografi bagi Tingkatan 2:

Kemahiran Geografi

- Skala dan Jarak
- Peta Topografi

Geografi Fizikal

Cuaca dan Iklim

- Pengaruh Pergerakan Bumi Terhadap Cuaca dan Iklim
- Cuaca dan Iklim Di Malaysia

Geografi Manusia

Pengangkutan dan Telekomunikasi

- Pengangkutan di Malaysia
- Telekomunikasi di Malaysia

Geografi Kawasan

Asia

- Kepelbagaian Iklim dan Pengaruhnya Terhadap Kegiatan Manusia di Asia.
- Jenis dan Kemajuan Pengangkutan di Asia.

Isu dan Pengurusan Alam Sekitar

- Pemanasan Global
- Teknologi Hijau

Setiap tajuk yang terdapat dalam SK diterjemahkan melalui SP. Guru perlu merujuk semua maklumat yang terdapat dalam lajur SK dan SP untuk mengetahui tumpuan, kedalaman dan keluasan sesuatu tema atau tajuk dalam kurikulum Geografi. Murid perlu memahami setiap SP bagi memastikan mereka dapat menguasai SK. Manakala SPi mengandungi tahap-tahap penguasaan yang perlu dikuasai oleh murid. Selain itu, terdapat juga lajur Catatan yang mengandungi cadangan aktiviti PdP. Guru boleh melaksanakan pelbagai aktiviti PdP selain daripada yang dicadangkan mengikut kreativiti dan keperluan untuk mencapai SP.

1.0 KEMAHIRAN GEOGRAFI

STANDARD KANDUNGAN	STANDARD PEMBELAJARAN	STANDARD PRESTASI		CATATAN
		TAHAP PENGUASAAN	TAFSIRAN	
1.1 Skala dan Jarak	Murid boleh: 1.1.1 Menyatakan jarak mutlak, jarak relatif, skala penyata, skala lurus dan pecahan wakilan. 1.1.2 Menerangkan jarak mutlak, jarak relatif, skala penyata, skala lurus dan pecahan wakilan. 1.1.3 Menggunakan skala penyata, skala lurus dan pecahan wakilan untuk menentukan jarak sebenar. 1.1.4 Menentukan jarak sebenar berpandukan skala pada peta.	1	Menamakan jenis skala dan jenis jarak.	Cadangan Aktiviti <ul style="list-style-type: none"> Membincangkan jarak relatif dan jarak mutlak dari rumah murid ke sekolah. Mengukur jarak antara makmal dengan kantin sekolah. Menunjuk cara mengukur jarak dengan menggunakan skala lurus.
		2	Menjelaskan jenis skala dan jenis jarak.	
		3	Menunjuk cara menggunakan skala untuk menentukan jarak.	
		4	Membezakan penggunaan skala penyata, skala lurus dan pecahan wakilan untuk menentukan jarak sebenar.	
		5	Menentukan jarak antara dua tempat pada peta berdasarkan nisbah skala yang berbeza.	
		6	Mencadangkan idea perjalanan ke sesuatu destinasi dengan menggunakan peta berdasarkan skala dan jarak.	

STANDARD KANDUNGAN	STANDARD PEMBELAJARAN	STANDARD PRESTASI		CATATAN
		TAHAP PENGUASAAN	TAFSIRAN	
1.2 Peta Topografi	Murid boleh:			Cadangan Aktiviti <ul style="list-style-type: none"> Menunjuk cara menentukan kedudukan dengan menggunakan rujukan grid berdasarkan peta topografi. Perbincangan untuk mengenal pasti simbol yang terdapat dalam peta topografi.
	1.2.1 Menyatakan maksud peta topografi.	1	Menyenaraikan maklumat yang terdapat dalam peta topografi.	
	1.2.2 Mengenal pasti garisan timuran dan garisan utara dalam peta topografi.	2	Menjelaskan cara membaca rujukan grid 4 angka dan 6 angka dalam peta topografi.	
	1.2.3 Menyatakan rujukan grid.	3	Menggunakan rujukan grid 4 angka dan rujukan grid 6 angka untuk menentukan kedudukan dalam peta topografi.	
	1.2.4 Menerangkan perbezaan kegunaan rujukan grid 4 angka dan 6 angka.		Mengesan hubung kait ciri pandang darat fizikal dan ciri pandang darat budaya dalam peta topografi.	
	1.2.5 Menunjuk cara membaca rujukan grid 4 angka dan 6 angka untuk menentukan kedudukan dalam peta topografi.	5	Membahaskan hubung kait ciri pandang darat fizikal dan ciri pandang darat budaya dalam peta topografi secara keseluruhan.	
	1.2.6 Menganalisis hubung kait ciri pandang darat fizikal dan ciri pandang darat budaya dalam peta topografi.	6	Menjana idea dengan mencadangkan contoh pembangunan yang boleh dimajukan di kawasan yang ditafsir berdasarkan pandang darat fizikal dan pandang darat budaya dalam peta topografi.	
1.2.7 Mentafsir peta topografi secara keseluruhan.				

2.0 GEOGRAFI FIZIKAL: CUACA DAN IKLIM

STANDARD KANDUNGAN	STANDARD PEMBELAJARAN	STANDARD PRESTASI		CATATAN
		TAHAP PENGUASAAN	TAFSIRAN	
2.1 Pengaruh Pergerakan Bumi Terhadap Cuaca dan Iklim	Murid boleh:			Cadangan Aktiviti <ul style="list-style-type: none"> • Simulasi tentang jenis pergerakan bumi. • Membina peta pemikiran atau peta minda untuk merumuskan tentang pengaruh pergerakan bumi terhadap cuaca dan iklim.
	2.1.1 Mengenal pasti dua cara pergerakan bumi.	1	Menyatakan cara pergerakan bumi.	
	2.1.2 Menerangkan tentang putaran bumi dan peredaran bumi.	2	Menjelaskan putaran bumi dan peredaran bumi.	
	2.1.3 Menunjukkan kesan putaran bumi.	3	Menunjuk cara salah satu kesan yang berlaku apabila bumi bergerak.	
	2.1.4 Menunjukkan kesan peredaran bumi.	4	Membezakan kesan putaran bumi dan kesan peredaran bumi.	
	2.1.5 Membahaskan kesan pergerakan bumi terhadap cuaca dan iklim.	5	Menilai kesan putaran bumi dan kesan peredaran bumi terhadap cuaca dan iklim.	
		6	Mempersembahkan idea yang kreatif dan menunjukkan keaslian tentang kesan pergerakan bumi terhadap cuaca dan iklim.	

STANDARD KANDUNGAN	STANDARD PEMBELAJARAN	STANDARD PRESTASI		CATATAN
		TAHAP PENGUASAAN	TAFSIRAN	
2.2 Cuaca dan Iklim di Malaysia	Murid boleh:			Cadangan Aktiviti <ul style="list-style-type: none"> Mencerakinkan maklumat tentang ciri iklim Khatulistiwa di Malaysia yang dikumpul melalui sumber seperti internet, buku dan pusat kaji cuaca. Membina peta pemikiran atau peta minda untuk menghubungkan pengaruh cuaca dan iklim terhadap kegiatan manusia di Malaysia dan sebaliknya.
	2.2.1 Mengenal pasti jenis dan ciri iklim di Malaysia.	1	Menyatakan iklim di Malaysia.	
	2.2.2 Menjelaskan ciri iklim khatulistiwa di Malaysia.	2	Menerangkan ciri iklim Khatulistiwa di Malaysia.	
	2.2.3 Menghuraikan pengaruh cuaca dan iklim terhadap kegiatan manusia di Malaysia.	3	Menyesuaikan pengaruh cuaca setempat di Malaysia dengan aktiviti harian manusia.	
	2.2.4 Menilai kesan kegiatan manusia terhadap cuaca dan iklim di Malaysia.	4	Menjelaskan melalui contoh hubung kait iklim Khatulistiwa dengan kegiatan manusia di Malaysia.	
	2.2.5 Merumuskan perubahan cuaca dan iklim di Malaysia.	5	Membahaskan kesan kegiatan manusia terhadap cuaca dan iklim di Malaysia.	
		6	Mencadangkan langkah-langkah untuk mengurangkan kesan perubahan cuaca dan iklim di Malaysia.	

3.0 GEOGRAFI MANUSIA: PENGANGKUTAN DAN TELEKOMUNIKASI

STANDARD KANDUNGAN	STANDARD PEMBELAJARAN	STANDARD PRESTASI		CATATAN
		TAHAP PENGUASAAN	TAFSIRAN	
3.1 Pengangkutan di Malaysia	Murid boleh:			Cadangan Aktiviti <ul style="list-style-type: none"> Membuat pameran mini tentang jenis dan kepentingan pengangkutan. Menghasilkan buku skrap tentang pengangkutan awam. Mengadakan tayangan video tentang pengangkutan awam.
	3.1.1 Mengenal pasti jaringan jalan raya dan jaringan landasan kereta api di Malaysia.	1	Menamakan salah satu contoh lebuh raya, landasan kereta api, lapangan terbang antarabangsa dan pelabuhan.	
	3.1.2 Mengenal pasti lapangan terbang antarabangsa dan pelabuhan utama di Malaysia.	2	Menjelaskan salah satu faktor yang mempengaruhi jaringan pengangkutan di Malaysia.	
	3.1.3 Memberi contoh pengangkutan awam di Malaysia.	3	Menggunakan maklumat berkaitan jaringan pengangkutan untuk ke sesuatu tempat.	
	3.1.4 Menghuraikan faktor-faktor yang mempengaruhi jaringan pengangkutan di Malaysia.	4	Menjelaskan melalui contoh kepentingan pengangkutan di kawasan setempat.	
	3.1.5 Membezakan kepentingan pengangkutan darat, udara dan air di Malaysia.	5	Membahaskan langkah untuk meningkatkan perkhidmatan pengangkutan awam di Malaysia.	
	3.1.6 Menilai kepentingan pengangkutan awam di Malaysia.	6	Menghasilkan idea yang kreatif dan inovatif berkaitan pengangkutan yang memberi kesan yang minimum kepada alam sekitar.	
3.1.7 Mencadangkan amalan pengangkutan dan perjalanan lestari.				

STANDARD KANDUNGAN	STANDARD PEMBELAJARAN	STANDARD PRESTASI		CATATAN
		TAHAP PENGUASAAN	TAFSIRAN	
3.2 Telekomunikasi di Malaysia.	Murid boleh:			Cadangan Aktiviti <ul style="list-style-type: none"> Mengadakan aktiviti forum untuk membincangkan tajuk kesan telekomunikasi. Membuat buku skrap berkaitan telekomunikasi. Kerja lapangan berkaitan aktiviti Hari Tanpa Alat Telekomunikasi.
	3.2.1 Mengenal pasti alat telekomunikasi di Malaysia.	1	Menyatakan alat telekomunikasi di Malaysia.	
	3.2.2 Menerangkan kemajuan alat telekomunikasi di Malaysia.	2	Menjelaskan kemajuan alat telekomunikasi di Malaysia.	
	3.2.3 Membahaskan kepentingan telekomunikasi di Malaysia.	3	Menunjukkan kepentingan alat telekomunikasi dalam kehidupan seharian manusia.	
	3.2.4 Menilai kesan telekomunikasi terhadap pembangunan negara di Malaysia.	4	Menjelaskan melalui contoh kesan telekomunikasi di Malaysia.	
	3.2.5 Menentukan penggunaan alat telekomunikasi secara beretika.	5	Membahaskan penggunaan perkhidmatan alat telekomunikasi secara beretika.	
		6	Mencadangkan idea yang kreatif dan inovasi alat telekomunikasi yang dapat memacu pembangunan negara pada masa hadapan.	

4.0 GEOGRAFI KAWASAN: ASIA

STANDARD KANDUNGAN	STANDARD PEMBELAJARAN	STANDARD PRESTASI		CATATAN
		TAHAP PENGUASAAN	TAFSIRAN	
4.1 Kepelbagaian Iklim dan Pengaruhnya Terhadap Kegiatan Manusia di Asia.	Murid boleh:			Cadangan Aktiviti <ul style="list-style-type: none"> Mengadakan aktiviti kuiz tentang kepelbagaian iklim di benua Asia. Membuat persembahan multimedia tentang kepelbagaian iklim dan pengaruhnya terhadap kegiatan manusia di benua Asia.
	4.1.1 Mengenal pasti kepelbagaian iklim di Asia.	1	Menyatakan sekurang-kurangnya dua jenis iklim di Asia.	
	4.1.2 Menerangkan ciri iklim di zon iklim panas, zon iklim panas sederhana, zon iklim sejuk dan zon iklim sejuk sederhana di Asia.	2	Menjelaskan jenis iklim dan negara yang mengalaminya di setiap zon iklim di Asia.	
	4.1.3 Menunjukkan negara di Asia yang mengalami iklim di zon iklim panas, zon iklim panas sederhana, zon iklim sejuk dan zon iklim sejuk sederhana.	3	Menyesuaikan kepelbagaian iklim dengan kegiatan manusia di Asia.	
	4.1.4 Membandingkan pengaruh iklim terhadap kegiatan manusia di Asia.	4	Menjelaskan melalui contoh kegiatan manusia di mana-mana negara Asia berdasarkan kepelbagaian iklim.	
		5	Menentukan kegiatan manusia yang boleh dijalankan di empat buah negara Asia di zon iklim yang berbeza.	
		6	Menghasilkan idea yang kreatif dan inovatif berkaitan pengaruh iklim terhadap kegiatan manusia di salah sebuah negara Asia.	

STANDARD KANDUNGAN	STANDARD PEMBELAJARAN	STANDARD PRESTASI		CATATAN
		TAHAP PENGUASAAN	TAFSIRAN	
4.2 Jenis dan Kemajuan Pengangkutan di Asia.	Murid boleh: 4.2.1 Mengenal pasti jaringan landasan kereta api, lapangan terbang antarabangsa dan pelabuhan utama di Asia. 4.2.2 Menghuraikan kemajuan pengangkutan di Asia. 4.2.3 Menilai kesan pengangkutan terhadap masyarakat, ekonomi dan alam sekitar di Asia.	1	Menamakan salah satu jaringan landasan kereta api, lapangan terbang antarabangsa dan pelabuhan utama di mana-mana negara Asia.	Cadangan Aktiviti <ul style="list-style-type: none"> Mengadakan tayangan video tentang pengangkutan moden di benua Asia. Mereka cipta poster kemajuan pengangkutan di benua Asia. Meramal pengangkutan yang sesuai bagi menghubungkan negara-negara di Asia pada masa hadapan.
		2	Menjelaskan kemajuan salah satu jenis pengangkutan di mana-mana negara Asia.	
		3	Menunjukkan kesan kemajuan pengangkutan terhadap masyarakat dan ekonomi di salah sebuah negara Asia.	
		4	Membandingkan kesan kemajuan pengangkutan terhadap alam sekitar di negara Asia.	
		5	Menentukan kemajuan pengangkutan di Asia pada masa hadapan.	
		6	Menghasilkan idea yang kreatif dan inovatif berkaitan kemajuan pengangkutan di Asia.	

5.0 ISU DAN PENGURUSAN ALAM SEKITAR

STANDARD KANDUNGAN	STANDARD PEMBELAJARAN	STANDARD PRESTASI		CATATAN
		TAHAP PENGUASAAN	TAFSIRAN	
5.1 Pemanasan Global	Murid boleh:			Cadangan Aktiviti <ul style="list-style-type: none"> Mengadakan tayangan video tentang pemanasan global. Mengadakan aktiviti forum berkaitan pemanasan global.
	5.1.1 Menyatakan konsep pemanasan global.	1	Memberitahu maksud pemanasan global.	
	5.1.2 Memberi contoh faktor yang menyebabkan pemanasan global.	2	Menjelaskan punca pemanasan global.	
	5.1.3 Menghuraikan aktiviti manusia yang menyebabkan pemanasan global.	3	Menunjukkan langkah untuk mengurangkan pemanasan global.	
	5.1.4 Menghuraikan faktor semula jadi yang menyebabkan pemanasan global.	4	Memaparkan maklumat tentang kesan pemanasan global.	
	5.1.5 Menilai kesan pemanasan global.	5	Menilai keberkesanan langkah mengurangkan kesan pemanasan global.	
	5.1.6 Membahaskan langkah-langkah mengurangkan pemanasan global.	6	Mencadangkan idea yang kreatif dan inovatif untuk mengurangkan pemanasan global.	

STANDARD KANDUNGAN	STANDARD PEMBELAJARAN	STANDARD PRESTASI		CATATAN
		TAHAP PENGUASAAN	TAFSIRAN	
5.2 Teknologi Hijau	Murid boleh:			Cadangan Aktiviti <ul style="list-style-type: none"> Mencerakin maklumat tentang teknologi hijau yang dikumpul daripada sumber seperti internet, buku, majalah dan akhbar. Mengadakan pertandingan menghasilkan alat atau idea yang mempunyai konsep teknologi hijau.
	5.2.1 Menyatakan konsep teknologi hijau.	1	Memberitahu maksud teknologi hijau.	
	5.2.2 Menerangkan ciri-ciri produk teknologi hijau.	2	Menjelaskan ciri-ciri produk teknologi hijau.	
	5.2.3 Menunjukkan contoh produk teknologi hijau.	3	Menunjuk cara amalan berkonsepkan teknologi hijau.	
	5.2.4 Membahaskan kepentingan teknologi hijau.	4	Memaparkan maklumat tentang kepentingan teknologi hijau.	
	5.2.5 Mencadangkan amalan berkonsepkan teknologi hijau.	5	Menilai keberkesanan amalan berkonsepkan teknologi hijau dalam kehidupan.	
		6	Menghasilkan alat atau mempersembahkan idea berkaitan teknologi hijau yang kreatif dan inovatif.	

PANDUAN KERJA LAPANGAN

PENDAHULUAN

Kerja lapangan merupakan salah satu komponen yang sangat penting dalam kurikulum Geografi. Kerja lapangan dapat mengukuhkan lagi PdP di dalam bilik darjah dan dapat memberi peluang kepada murid untuk mengembangkan idea serta mempraktikkan kemahiran geografi yang dipelajari.

Kerja lapangan adalah berdasarkan pengetahuan dan kemahiran kurikulum Geografi yang telah dipelajari daripada bahagian Kemahiran Geografi, Geografi Fizikal, Geografi Manusia, Geografi Kawasan serta Isu dan Pengurusan Alam Sekitar. Kemahiran seperti Kemahiran Abad Ke-21, KBAT, kemahiran mentafsir, kemahiran kajian masa depan, kemahiran sosial, kemahiran berkomunikasi dan kemahiran TMK dapat disemai melalui pelaksanaan kerja lapangan. Kerja lapangan wajib dilaksanakan oleh murid sekali di setiap tingkatan.

Panduan Kerja Lapangan yang disediakan ini diharap dapat membantu guru untuk merancang pelaksanaan kerja lapangan dengan lebih mudah, teratur dan sistematik.

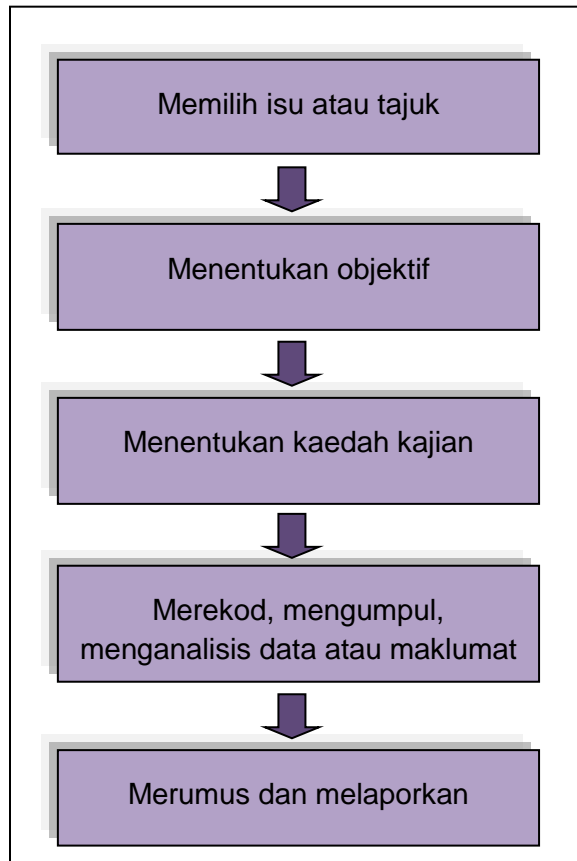
OBJEKTIF

Kerja lapangan dilaksanakan bagi membolehkan murid:

1. Memberi pendapat atau idea secara kritis dan kreatif.
2. Menghuraikan saling kaitan antara manusia dengan alam sekitar di lapangan.
3. Mengenal pasti masalah atau isu yang berkaitan geografi di lapangan.
4. Mencadangkan langkah-langkah untuk mengurangkan masalah atau isu yang berkaitan.
5. Mengaplikasi kemahiran geografi yang telah dipelajari.
6. Mensyukuri, mencintai dan berbangga sebagai rakyat Malaysia.
7. Menjalankan tugas mengikut prosedur.

PROSES MELAKSANAKAN KERJA LAPANGAN

Pelaksanaan kerja lapangan boleh dilaksanakan mengikut proses seperti Rajah 1 di bawah:

Rajah 1: Proses Kerja Lapangan

Memilih Isu atau Tajuk

Guru berbincang dengan murid untuk memilih isu atau tajuk berkaitan kerja lapangan. Isu atau tajuk yang dipilih hendaklah berkaitan dalam kurikulum geografi yang dipelajari. Murid juga diberi peluang untuk memilih isu atau tajuk yang sesuai untuk melaksanakan kerja lapangan.

Menentukan Objektif

Murid hendaklah menentukan objektif kajian yang hendak dilaksanakan dalam kerja lapangan. Guru membimbing murid menulis objektif kajian.

Menentukan Kaedah Kajian

Murid memilih kaedah kajian yang sesuai untuk melaksanakan kerja lapangan. Murid boleh menggunakan kaedah kuantitatif dan kualitatif.

Merekod, Mengumpul dan Menganalisis Data atau Maklumat

Murid boleh merekod dan mengumpul data atau maklumat melalui soal selidik, pemerhatian, temu bual dan analisis dokumen (Lampiran 1). Data atau maklumat yang dikumpul hendaklah dianalisis.

Merumus dan Membuat Pelaporan

Murid hendaklah membuat rumusan kepada isu atau tajuk yang dikaji berdasarkan data atau maklumat yang diperolehi. Satu laporan kerja lapangan hendaklah dihasilkan oleh murid dan perlu ditaksir oleh guru.

PANDUAN MELAKSANAKAN KERJA LAPANGAN

Sebelum melaksanakan kerja lapangan beberapa panduan perlu diikuti oleh guru dan murid.

Panduan Guru.

1. Bahagian Kemahiran Geografi hendaklah diajar dahulu oleh guru sebelum kerja lapangan dimulakan.
2. Menyediakan surat makluman dan kebenaran pelaksanaan kerja lapangan kepada ibu bapa atau penjaga (Lampiran 2).
3. Menyediakan surat akuan diri murid (Lampiran 3).
4. Menyediakan surat kebenaran berada di kawasan lapangan (jika perlu).
5. Menyediakan borang keaslian kajian (Lampiran 4).
6. Menentukan tajuk atau isu kajian yang sesuai.
7. Membimbing murid untuk menyediakan borang soal selidik, pemerhatian dan temu bual.
8. Mengadakan taklimat keselamatan semasa menjalankan kerja lapangan.
9. Kerja lapangan dilaksanakan selama 6 jam daripada waktu yang diperuntukkan bagi PdP mata pelajaran Geografi.
10. Pengumpulan data dan maklumat boleh dibuat di luar waktu persekolahan.
11. Penulisan kerja lapangan hendaklah dibuat di dalam bilik darjah.
12. Proses menilai hasil kerja murid dilakukan di peringkat perancangan, proses awal dan laporan akhir dengan merujuk kepada kriteria dan proses kerja yang disediakan (Jadual 1).

Jadual 1: Kriteria dan Proses Kerja

KRITERIA	PROSES KERJA
Perancangan	<ul style="list-style-type: none"> • Jadual kerja • Pengagihan kerja • Objektif kajian • Penentuan kaedah kajian
Proses awal	Mengumpul maklumat daripada pelbagai sumber dengan menggunakan kaedah yang sesuai.
Laporan akhir	<ul style="list-style-type: none"> • Grafik • Tafsiran konsep • Isi utama, huraian atau contoh

Panduan Murid

1. Berbincang dengan guru untuk memilih tajuk tugas dan kawasan lapangan.
2. Menyediakan jadual kerja dengan bimbingan guru.
3. Membawa surat kebenaran dan akuan diri semasa menjalankan kerja lapangan.
4. Menjalankan kerja lapangan secara berkumpulan atau individu.
5. Mencari dan mengumpul maklumat kawasan lapangan selepas waktu persekolahan.
6. Menggunakan pelbagai bahan media bercetak dan elektronik yang sesuai untuk mencari dan mengumpul maklumat.
7. Menghasilkan penulisan yang jelas bagi menunjukkan saling kaitan antara maklumat dengan tajuk kajian secara sistematik.
8. Menyertakan foto, gambar, rajah atau grafik yang berkaitan untuk menyokong hasil kajian di kawasan kajian.
9. Petikan dan grafik dari mana-mana bahan rujukan perlu ditulis sumber rujukan dengan format yang betul.
10. Kerja lapangan dilaksanakan selama 6 jam daripada waktu yang diperuntukkan bagi PdP mata pelajaran Geografi.
11. Penulisan pelaporan dijalankan di dalam bilik darjah pada waktu PdP.
12. Penulisan perlulah menunjukkan keaslian dan plagiat adalah dilarang.

PENILAIAN KERJA LAPANGAN

Bagi menentukan Tahap Penguasaan murid dalam kerja lapangan, guru boleh merujuk kepada tafsiran seperti Jadual 2 di bawah.

Jadual 2: Tahap Penguasaan Kerja Lapangan

TAHAP PENGUASAAN	TAFSIRAN
1	Menyediakan perancangan, proses awal dan laporan akhir yang tidak lengkap.
2	Menyediakan perancangan, proses awal dan laporan akhir yang kurang lengkap.
3	Menyediakan perancangan, proses awal, laporan akhir yang lengkap dan tidak tersusun.
4	Menyediakan perancangan, proses awal dan laporan akhir yang lengkap dan tersusun.
5	Menyediakan perancangan, proses awal dan laporan akhir yang lengkap, tepat, tersusun dan realistik.
6	Menyediakan perancangan, proses awal dan laporan akhir yang lengkap, tepat, tersusun dan realistik serta menunjukkan keaslian serta boleh dicontohi.

PENULISAN LAPORAN KERJA LAPANGAN

Penulisan laporan kerja lapangan hendaklah dibuat mengikut kriteria berikut:

1. Kertas bersaiz A4.
2. Format asas penulisan laporan hendaklah mengandungi perkara berikut:
 - (i) Tajuk kajian di muka depan laporan.
 - (ii) Senarai Kandungan (Jadual 3).

Jadual 3: Senarai Kandungan

BIL.	KANDUNGAN	MUKA SURAT
1.	Penghargaan	
2.	Pendahuluan	
3.	Objektif kajian	
4.	Kawasan kajian	
5.	Kaedah kajian	
6.	Hasil kajian	
7.	Rumusan	
8.	Rujukan	

LAMPIRAN 1**Kaedah Pengumpulan Data**

Pengumpulan data atau maklumat kerja lapangan boleh dilaksanakan melalui kaedah seperti berikut:

1. Pemerhatian

- a. Memerhati ciri-ciri fizikal di kawasan kerja lapangan seperti bentuk muka bumi, keadaan cuaca dan tumbuh-tumbuhan semula jadi.
- b. Memerhati ciri-ciri budaya di kawasan kerja lapangan seperti penduduk dan petempatan, pengangkutan dan telekomunikasi serta sumber semula jadi dan kegiatan ekonomi.
- c. Memerhati kaitan antara ciri-ciri fizikal dan budaya di kawasan kerja lapangan.

Contoh:

- (i) Perkaitan antara bentuk muka bumi dan saliran dengan penduduk dan petempatan.
- (ii) Perkaitan antara cuaca dan iklim dengan isu alam sekitar.
- (iii) Perkaitan antara bentuk muka bumi dengan pengangkutan.

- d. Menyertakan bukti pemerhatian seperti foto, gambar atau lakaran.
- e. Melampirkan catatan pemerhatian yang lengkap.

2. Temu Bual

- a. Menemu bual sampel yang dipilih.
- b. Bilangan sampel sekurang-kurangnya 3 orang.
- c. Guru membimbing murid untuk membina soalan yang berkaitan dengan tajuk kerja lapangan yang dipilih.
- d. Melampirkan borang temu bual yang telah lengkap diisi.

3. Soal Selidik

- a. Soalan bagi soal selidik perlu disediakan terlebih dahulu dengan bimbingan guru.
- b. Jumlah soalan bergantung kepada objektif kajian.
- c. Bilangan sampel tidak kurang daripada 10 orang.

- d. Soalan-soalan hendaklah mempunyai pilihan jawapan yang sesuai.

Contoh:

Tema: Kegiatan Ekonomi

Arahan: Sila bulatkan jawapan.

1. Jenis Pekerjaan:

- a) Kerja sendiri
- b) Kakitangan kerajaan
- c) Swasta

2. Pendapatan sebulan:

- a) Kurang RM1000.00
- b) RM1001.00 – RM3000.00
- c) Lebih RM3001.00

4. Sumber Rujukan

- a. Sumber rujukan boleh didapati daripada:

- (i) Penyelidikan perpustakaan
(Buku, majalah, jurnal dan sebagainya)
- (ii) Pelbagai media elektronik
- (iii) Agensi kerajaan
- (iv) Agensi swasta
- (v) Orang sumber

- b. Sumber rujukan yang digunakan hendaklah berkaitan dengan aspek kerja lapangan.

- c. Contoh cara menulis rujukan:

(i) Buku

Baerwald, T.j. C Fraser, 2003. *World Geography: Building A Global Perspective*. New York: Dorling Kindersley Limited.

Sham Sani, 1995. *Iklm Mikro*. Kuala Lumpur: Dewan Bahasa dan Pustaka.

(ii) Jurnal

Ibrahim Komoo, Mazlin Mokhtar dan Sarah Aziz. "Pengenalan : Geopark dan Pembangunan Lestari Wilayah". dalam *Akademika*. Bil 80, 2010.

Ahmad Fariz Mohamed, Abdul Samad Hadi, Shahrudin Idrus, Muhammad Rizal Razman, Abdul Hadi Harman Shah. "Pengembalian Sisa Sebagai Sumber Proses Metabolisme Untuk Kelestarian Bandar Malaysia". dalam *Malaysian Journal of Environmental Management*, Bil.12, 2011.

(iii) Ensiklopedia

Tajuk, jilid dan tahun.

(iv) Akhbar

Berita Harian, 4 Mei 2015, halaman 6.

(v) Orang Sumber

Encik Zainal bin Kassim, 55 tahun,
No 32, Jalan P11 A5/2, Presint 11,
62300 Putrajaya.

Puan Kamariah binti Abdullah, 52 tahun,
No 43, Jalan Harmoni 2/5, Taman
Harmoni, Bandar Teknologi Kajang,
43500 Semenyih, Selangor.

(vi) Melawat Tempat Kajian

Jabatan Alam Sekitar
Aras 1-4, Podium 2-3,
No 25. Wisma Sumber Asli,
Persiaran Perdana, Presint 4,
62574 Putrajaya.

LAMPIRAN 2**Contoh Surat Makluman Kepada Ibu Bapa/Penjaga**

Nama sekolah

Alamat sekolah

Rujukan Kami :

Tarikh :

Kepada,

Ibu/Bapa/Penjaga

Tuan/Puan,

KERJA LAPANGAN MATA PELAJARAN GEOGRAFI

Dengan hormatnya perkara di atas dirujuk.

2. Semua murid Tingkatan sekolah ini akan terlibat dalam kerja lapangan mata pelajaran Geografi bagi memenuhi syarat yang ditetapkan oleh Kementerian Pendidikan Malaysia.

3. Hasil kerja lapangan ini merupakan sebahagian daripada pentaksiran sekolah. Bagi tujuan ini, semua murid akan menjalankan kerja lapangan di luar waktu persekolahan untuk mendapatkan maklumat yang diperlukan.

4. Dimaklumkan juga bahawa kerja lapangan akan dijalankan pada *.....

Sekian, terima kasih.

“BERKHIDMAT UNTUK NEGARA”

Saya yang menurut perintah,

.....

(Nama Pengetua dan Cop Sekolah)

*Tarikh dan masa mengikut ketetapan sekolah.

(Keratan Jawapan)

Saya No. Kad Pengenalan ibu/bapa/penjaga kepada murid bernama Tingkatan membenarkan / tidak membenarkan anak di bawah jagaan saya menjalankan kerja lapangan pada tarikh tersebut.

Tanda tangan

Nombor telefon.

LAMPIRAN 3***Contoh Surat Akuan Diri Murid***

Nama sekolah

Alamat sekolah

Rujukan Kami :
Tarikh :

Kepada sesiapa yang berkenaan.

Tuan/Puan,

KERJA LAPANGAN MATA PELAJARAN GEOGRAFI

Pembawa surat ini

.....
 No.Kad Pengenalan ialah seorang murid
 Tingkatan di Sekolah Menengah Kebangsaan
 Murid ini sedang
 melaksanakan kerja lapangan KSSM Geografi.

2. Sehubungan dengan itu, pihak kami berbesar hati jika
 pihak tuan/puan dapat memberi kerjasama kepada murid ini
 untuk mendapatkan maklumat yang diperlukan.

3. Kerjasama dan bantuan tuan/puan didahului dengan
 ucapan terima kasih.

Sekian.

“BERKHIDMAT UNTUK NEGARA”

Saya yang menurut perintah,

.....
 (Nama Pengetua dan Cop Sekolah)

LAMPIRAN 4***Contoh Surat Perakuan Murid Tentang Keaslian Kajian***

Saya memperakui bahawa kajian bertajuk

.....
ini ialah hasil kerja saya sendiri melainkan petikan, grafik,
gambar dan rajah yang dinyatakan sumber rujukannya.

Saya dengan ini mengaku bahawa kajian ini adalah asli. Saya
ialah satu-satunya penulis kajian ini.

Yang benar,

.....
()

Disahkan oleh,

.....
()

Tarikh:

PANEL PENGGUBAL

1. YBrs. Dr. Kashry bin Ab. Rani Bahagian Pembangunan Kurikulum, Putrajaya
2. En. Mhd Shafiee bin Abd. Ghani Bahagian Pembangunan Kurikulum, Putrajaya
3. Cik Norlei binti Ismail Bahagian Pembangunan Kurikulum, Putrajaya
4. En. Norhaziruldin bin Ibrahim Bahagian Pembangunan Kurikulum, Putrajaya
5. En. Muhamad Zuraidi bin Abd Jalal Bahagian Buku Teks, Putrajaya
6. YBrs. Dr. Mazdi bin Marzuki Universiti Pendidikan Sultan Idris, Tanjong Malim, Perak
7. YBrs. Dr. Mohmadisa bin Hashim Universiti Pendidikan Sultan Idris, Tanjong Malim, Perak
8. YBrs. Prof. Madya Dr. Mohamad Zohir bin Ahmad Universiti Sains Malaysia, Pulau Pinang
9. En. Mohd Masa'ud bin Marzuki PPD Jasin, Jasin, Melaka
10. YBrs. Dr. Abd Aziz bin Ismail IPG Kampus Pendidikan Islam, Bangi, Selangor
11. Pn. Sallina binti Ujang SMK Agama Dato' Hj. Abu Hassan Hj. Sail, Pedas, Negeri Sembilan
12. Pn. Norsaleha binti Abdul Ghani SMK Agama Johor Bahru, Johor Bahru, Johor
13. Pn. Wan Khairoslina binti Wan Mohd Khairi SMK Bandar Tasik Kesuma, Beranang, Selangor
14. En. Zulkifli bin Ahmad SMK Jalan Kota Tinggi, Kluang, Johor
15. En. Zulkipli bin Ismail SMK Parit Bunga, Muar, Johor
16. En. Razli bin Raais SMK Permata Jaya, Batu Pahat, Johor
17. Pn. Teh Swee Kee SMK(P) Pudu, Kuala Lumpur
18. YBrs. Dr. Thanapackiam a/p Periasamy SMK Seri Pantai, Bangsar, Kuala Lumpur
19. Pn. Rosnah binti Samlee SMK Sinar Bintang, Segambut, Kuala Lumpur
20. Pn. Yong Guat Baby SMK Taman Desa, Kuala Lumpur
21. En. Abdul Rahman bin Suratman SMK Dato Harun, Tanjung Karang, Selangor
22. En. Rosni bin Pilus SMK Seremban Jaya 2, Seremban, Negeri Sembilan

23. En. Mohd Khamsuldin bin Abdul Wahab

SMK Penghulu Saat, Parit Sulong, Johor

Turut Menyumbang

1. YBrs. Dr. Mohd Aris bin Othman IPG Kampus Raja Melewar, Seremban, Negeri Sembilan
2. YBrs. Prof. Dr. Abdul Rahim bin Mat Nor Universiti Kebangsaan Malaysia, Bangi, Selangor
3. YBrs. Prof. Madya Dr. Kadaruddin bin Aiyub Universiti Kebangsaan Malaysia, Bangi, Selangor
4. YBrs. Prof. Madya Dr. Kadir bin Arifin Universiti Kebangsaan Malaysia, Bangi, Selangor
5. Pn. Noraini binti Hasbollah SMK Seri Perak, Teluk Intan, Perak
6. Pn. Aminah binti Rahman SMKA Sheikh Hj. Mohd Said, Seremban, Negeri Sembilan
7. Pn. Afizah binti Md. Khalid SMK Tengku Ampuan Najihah, Seremban, Negeri Sembilan

PENGHARGAAN

Penasihat

YBrs. Dr. Sariah binti Abd. Jalil	- Pengarah
En. Shamsuri bin Sujak	- Timbalan Pengarah
YBhg. Datin Dr. Ng Soo Boon	- Timbalan Pengarah

Penasihat Editorial

YBrs. Dr. A'azmi bin Shahri	- Ketua Sektor
En. Mohamed Zaki bin Abd. Ghani	- Ketua Sektor
Tn. Haji Naza Idris bin Saadon	- Ketua Sektor
Pn. Chetrilah binti Othman	- Ketua Sektor
Pn. Zaidah binti Mohd. Yusof	- Ketua Sektor
En. Mohd Faudzan bin Hamzah	- Ketua Sektor
YBrs. Dr. Rusilawati binti Othman	- Ketua Sektor
En. Mohamed Salim bin Taufix Rashidi	- Ketua Sektor

ISBN 978-967-420-263-7

9 789674 202637 >

**Bahagian Pembangunan Kurikulum
Kementerian Pendidikan Malaysia**
Aras 4-8 Blok E9, Kompleks Kerajaan Parcel E,
62604 Putrajaya,
Tel: 03-8884 2000 Fax: 03-8888 9917
<http://www.moe.gov.my/bpk>